

Alfvén: Symfoni nr 3.

Finn Rosengrens kommentarer till fel och oklarheter i partitur och stämmor.
Med tillägg av Tobias Ringborg 081115 och Jan Olof Rudén 110218

Stort partitur: Stockholm 1913, Hirsch 2612
Fickpartitur: Stockholm 1952, Gehrman 2618
Stämmor: Gehrman.

De två partiturutgåvorna avviker något från varandra i instrumentationen, vilket Sven-E Svensson påpekar i sin inledande kommentar i fickpart.

I hyresexemplar från Gehrman av det stora partituret har vissa ändringar införts, som gör det i det närmaste (men inte helt) identiskt med fickpartituret där ändringarna är något slarvigt införda vilket man ser när man jämför Alfvéns egna stora partitur i Svensk Musik med rättelser.

I denna lista avser kommentarerna partituren om inte annat anges.

Sats 1.

- 5 före 2 cor II, III, V Bindbågen saknas.
- 6 efter 2 fl III Skall ha återställt c.
- 5 e 3 cl III Halvnoten i studiepartituret skall vara noterat e (Rudén)
- 8 e 3 vl I *sf* (Rudén)
- 6 f 4 fl III col fl I-II (Rudén)
- 2 e 5 fag III Bör ha *forte* i denna takt.
- 1 e 15 vlc fattas ett återställningstecken för C i stämman (Tobias Ringborg)
- 2 e 20 vl I, II I stämmorna är alla tonerna uppdelade i 16-delar på samma sätt som i föregående takt:

Detta mönster återkommer sedan i 4, 6, 8 och 10 takter efter 20.

- 4 f 22 vl I Giss i stämman (Tobias Ringborg)
- 5 e 31 timp denna insats fattas i stämman (Tobias Ringborg)
- 6 e 36 cl II Skall ha noterat återställt f.
- 3 e 38 vl I etc kan det fattas ett återställningstecken i något stämmaterial? På Naxosinspelningen tycker jag mig höra Diss (Tobias Ringborg)
- 3 f 39 fl II Skall ha bindbåge till nästa takt.
- 6 e 39 cl III Sista tonen återställd (Rudén)
- 7 e 39 fl II Överbundet c lika fl I (Rudén)

Sats 2.

I denna sats saknas nästan alla tempobeteckningar i stämmorna med undantag för den första (såsom *poco più lento* 2 efter 3, *a tempo* 2 efter 4 etc).

4 e 3	cor V, VI	Skall ha basklav.
1 f 5	vlc solo	sista tonen – står C i st f B i stämman (Tobias Ringborg)
3-4 e 5	vla/vlc	det sista Gesset borde vara överbundet (Tobias Ringborg)
2 f 6	cor II	I stämman spelar cor II unisont med cor VI i denna takt.
2 e 6	cor IV	I stämman spelar cor IV unisont med cor III på triolerna.
2 e 8	vla, vlc	I partitur 1913 och i st har de nyansen <i>p</i> , vilket i Gehrman's uthyrningsex av part ändrats till <i>mf</i> . Fickpart har tryckt <i>mf</i> . Detsamma i vl I och II 1 f 9 och 9 .
1 e 9	timp	skall ha A hela takten (Tobias Ringborg)
2 e 11	vlc	I stämman finns felaktigt en bindbåge mellan andra och tredje noten.
2 e 12	vlc	Skall ha basklav i första halvan av takten.
13	tuba	Andra noten skall vara ass.
4 f 14	cl II	fattas en åttondelspaus (Tobias Ringborg)
14	vlc	Andra noten skall vara aiss även i understämman.
2 e 14	vl II	I stämman saknas återställningstecken för g på andra åttondelen i takten.
3 e 14	cor I	Tredje noten skall vara noterat återställt e.
15	cb	I stämman saknas återställningstecken före andra noten.
2 e 15	fl I, cl III	I stämmorna sker bytet mellan fl I och cl III en åttondel senare än i part:
-
2 e 16	vl II, vla	I partitur 1913 och i st har de nyansen <i>p</i> , vilket i Gehrman's uthyrningsex av part ändrats till <i>mf</i> . Fickpart har tryckt <i>mf</i> . Detsamma i vl I och II 2 f 17

Sats 3.

7	vlc	bågen är felplacerad i stämman (4 takter) (Tobias Ringborg)

9	timp	fattas en punkt (Tobias Ringborg)
6 f 19	fag	står fel klav i stämman (?) (Tobias Ringborg)
7 f 19	vlc	står D i st f Diss i stämman (Tobias Ringborg)
30	vlc, cb	Skall vara <i>arco</i> .
Sats 4.		
10 f 1	trb I, II	Skall vara tenorklav.
6 f 2	vla	fattas en 4-delspaus (Tobias Ringborg)
1 e 3	vl I	fattas en 4-delspaus (Tobias Ringborg)
4	ob I	I uthyrningsexemplaret av det stora partituret har ob I lagts till i efterhand i 8 takter. Saknas i fickpart och i stämman.
3 e 6	cor IV	Skall ha nyansen <i>p</i> eller <i>pp</i> .
3 f 9	trb II	Skall ha dubbelkors före andra noten.
4 e 12	reprise	<u>1</u> i reprise struken i Alfvéns partitur i Svensk Musik. I studiepartituret ”ad lib” (Rudén)
5 f 14	tuba	står D i st f Dess (Tobias Ringborg)
6 f 14	trb III, tuba	fattas ett 8-delsskaft och en 8-delspaus (Tobias Ringborg)
15	alla	Poco a poco più moto
19	cl I	står H i st f B i stämman (Tobias Ringborg)
4 f 21	cb	Skall ha <i>arco</i> .
4 f 23	vla	Överstämman skall ha aiss.
23	ob III	fattas en båge (Tobias Ringborg)
4 f 26	ob II	Andra noten skall vara återställt g.
26		I det stora partituret och i stämmorna spelar cl I och II i 8 takter en oktav lägre än i fickpart. I uthyrningsexemplaret har cor I lagts till i efterhand i 8 takter unisont med cl I-II. Saknas i fickpart och i stämman.
9 e 36 ff	vl I	spelar allt, även vl II:s stämman – står i stämman (Tobias Ringborg)
2 e 37	vl I	Andra noten skall vara hiss.
5 f 38	vl I, vla	stråkstämmor dubblerade. I studiepart en oktav högre än i Alfvéns partitur i Svensk Musik (Rudén)

Slutkommentar: När källorna avviker från varandra är det enligt min åsikt fickpartituret från 1952 som gör det mest trovärdiga intrycket. Det är väl sannolikt att Alfvén där genomförde ändringar som han funnit motiverade efter sina erfarenheter av att ha lyssnat till och själv dirigerat stycket under många år. Jag skulle därför personligen föredra att stämmorna ändrades till 1952 års version. Men jag vet ju inte när stämmorna skrevs och varför de ibland avviker från båda partituren. Representerar de kanske till och med den allra första versionen av symfonin, den som uruppfördes i Göteborg 1906?